

Lausunto Cullen Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, Saattopora W, ML2022:0055

2/10.01.01/2020

Khall 22.11.2022 § 470

(Valmistelija: Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889,

Lisätietoja: Kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830)

Cullen Finland Oy on jättänyt Tukesille Kittilän kunnan alueelle, Alakylän paliskunnan poronhoitoalueelle kohdistuvan hakemuksen koskien Saattopora W – nimistä malminetsintälupa-alueita. Tukes on myöntänyt lausunnon antamiseen jatkoaikaa 16.12.2022 saakka.

Malminetsintäalueen kokonaispinta-ala on 353,94 ha.

Lupahakemuksen mukaan hakemusalueella ei sijaitse luonnonsuojelukohteita eikä pohjavesialueita. Hakemusalueen läheisyydessä sijaitsevat seuraavat luonnonsuojelukohteet: Pallas-Yllästunturin kansallispuisto (KPU120022), Ylläs-Aakenus (SACFI1200618) ja Ylläs-Pallas (AMO120285).

Yhtiö etsii alueelta kultaa, nikkeliä, sinkkiä, kuparia, palladiumia, platinaa, iridiumia, kobolttia, lyijyä, osmiumia, rodiumia ja ruteniumia. Arvio perustuu tulkintoihin, jotka yhtiö teki vuoden 2022 huhtikuun dronella suoritetun teräväpiirtoisen magneettimittauksen perusteella. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsinnän tutkimusmenetelmiä, kuten timanttikairausta, geofysikaalisia mittauksia, puro ja sedimentti- sekä maaperänäytteenottoa sekä geologista kartoitusta. Tutkimuksissa saatetaan käyttää esim. tela-alustaisia ja muita maastoajoneuvoja henkilöstön, kaluston tai näytteen kuljettamiseen.

Hakemuksen mukaan tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan seurauksena alueelle ei synny kaivannaisjätettä. Hakija ei katso jätehuoltosuunnitelman olevan tarpeellinen.

Lupahakemuksen mukaan suunniteltu malminetsintätyö ei aiheuta haittaa alueen luonnonarvoille. Näytteenottopaikat (syväkairauspaikat) ilmoitetaan kartalla ennen työn aloittamista paikalliselle ELY-keskukselle, jolloin vielä varmistetaan, ettei ko. paikalla tai sen välittömässä läheisyydessä ole suojeltuja eläin- tai kasvilajeja. Hakemuksen mukaan malminetsintä ei aiheuta merkittävää vahinkoa maa- ja kallioperään. Kairakoneen käyttämät maastoreitit sekä kairausveden ottopaikat suunnitellaan tarvittaessa yhteistyössä maan-

omistajien kanssa, ja pyrkimyksenä on aina käyttää jo olemassa olevia metsäuria liikkumiseen. Suunniteltu malminetsintä ei aiheuta selaista melua tai muuta häiriötä, että se häiritsee ihmisiä. Hakemusalueen läheisyydessä ei ole asuintaloja. Yhtiön arvion mukaan malminetsinnällä ei ole vaikutuksia vesistöihin. Hakemusalueella ei ole pohjavesialueita.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan lopettamisen jälkeen hakija huolehtii alueen kunnostamisesta, siistimisestä ja sen saattamisesta mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan heti maastotutkimusten jälkeen Kairauspaikat osoitetaan puupaaluilla, mahdolliset maahan jätetyt maaputket katkaistaan läheltä maanpintaa ja kairareivät tulpataan tarpeen mukaan.

Kaavoitustilanne:

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Levin ympäristön osayleiskaava (KV 25.2.2008 ja KHO 5.10.2011), joka on tullut voimaan 17.10.2011.

Lupahakemusalueeseen kohdistuu pääosin yleiskaavamerkintä Retkeily- ja ulkoilualue (VR-1). VR-1 alueen kaavamääräyksen mukaan ympäristön arvoja heikentävät toimenpiteet on kielletty. MRL 43.2§:n nojalla määrätään, että alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä ja leiriytymistä palvelevia rakennuksia ja rakennelmia kuten laavuja ja katoksia ja tupia niin, että yksittäisien rakennuksen /rakennelman pinta-ala on enintään 50 m². Alueella on voimassa MRL 43.2§ toimenpiderajoitus: Puiden kaatamista, maisema-arvoja heikentävää maanrakennustyötä ja näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Pieneltä osalta lupahakemusalueen eteläosaan kohdistuu yleiskaava merkintä M (Maa- ja metsätalousalue) sekä yleiskaavamerkintä Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Merkinnällä osoitetulla alueella on luonnonsuojelu- ja metsälain mukaisia erityisen herkkiä alueita. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suorittaessa ja alueen läheisyyteen rakentaessa on varmistettava, ettei alueen luonnonsuojelu- ja metsälain mukaisia arvoja vaaranneta tai heikennetä. Hakemusalueeseen kohdistuu osittain kohteen tunnusnumero luo-17 Merkittävä petolintujen pesimäalue, Aakenusvaaran petolintujen pesimäalue.

Hakemusalueeseen kohdistuu myös yleiskaavamerkintä Arvokas harjualue tai geologinen muodostuma. Merkinnällä osoitetulla alueella on kallio- ja maaperämuodostumien kannalta erityisen tärkeitä alueita. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja alueen läheisyyteen rakentaessa on varmistettava, ettei merkinnän mukaisen alueen erityisarvoja vaaranneta tai heikennetä. Numeroideksi viittaa kaavaselostuksen kohdenumerointiin. Arvokkaat geolo-

giset muodostumat on yleiskaavakartalla rajattu pistekatkoviivalla ja varustettu ge-merkinnällä. Hakemusalueeseen kohdistuu osittain kohdenumero ge6 Jääjärven purkausjäljet Aakenusjokivarressa. Aakenusjokivarressa tavataan runsaasti merkkejä Muonion jääjärven viimeisestä purkausvaiheesta. Purkaustapahtuman yhteydessä voimakkaasti huuhtoutuneita alueita tai purkaus uomia tavataan Ala- ja Yli-Kolkuttaman välissä, Aakenusjärven eteläpuolella, Homevuotoson-Homejohikon alueella, Johikonlampien alueella sekä itse Aakenusjoki-laaksossa. Laajoja delttakerrostumia tavataan Kirjokuusikossa, Kenttavasassa, Kaunismaalla, Hanhivuoman alueella, Sotkasjyrhämänpalossa ja Karanustievalla. Alueen geologiset arvot ovat säilyneet hyvin. Laajempaa maa-ainestenottoa on tehty vain Karanustievalla.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Cullen Finland Oy:n lupahakemuksesta koskien Saattopora W – nimistä malminetsintälupa-aluetta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus kohdistuu Levin ympäristön osayleiskaava-alueelle. Yleiskaava ja yleiskaavamääräykset tulee huomioida malminetsintälupahakemuksesta ratkaistaessa. VR-1 alue on tärkeä virkistys- ja luontoyhteys Ounas-, Pallas, Ylläs- ja Aakenustuntureihin sekä mahdollistaa siten luontoyhteyden Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon. Hakemuksesta puuttuu asiaosaisten luettelosta Alakylän paliskunta, joka tulee lisätä asianosaisiin.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle eikä alueen poronhoidolle.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Kittilän kunnanhallitus haluaa huomauttaa malminetsintäluvan hakijalle, että kyseinen alue soveltuu huonosti kaivostoiminnalle yleiskaavallisin perustein ja pyytää harkitsemaan malminetsintätoimien kannattavuutta kyseisellä alueella.

Päätös:

Kunnanjohtajan muutettu päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Cullen Finland Oy:n lupahakemuksesta koskien Saattopora W – nimistä malminetsintälupa-aluetta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus kohdistuu Levin ympäristön osayleiskaava-alueelle. Yleiskaava ja yleiskaavamääräykset tulee huomioida malminetsintä-

lupahakemusta ratkaistaessa. VR-1 alue on tärkeä virkistys- ja luontoyhteys Ounas-, Pallas, Ylläs- ja Aakenustuntureihin sekä mahdollistaa siten luontoyhteyden Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon.

Hakemuksesta puuttuu asiaosaisten luettelosta Alakylän paliskunta, Kyrön paliskunta sekä Muonion paliskunta, jotka tulee lisätä asianosaisiin ja joita tulee kuulla.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesialueille eikä alueen poronhoidolle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Kittilän kunnanhallitus haluaa huomauttaa malminetsintäluvan hakijalle, että kyseinen alue soveltuu huonosti kaivostoiminnalle yleiskäyttöisillä perusteilla ja pyytää harkitsemaan malminetsintätoimien kannattavuutta kyseisellä alueella.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen yksimielisesti.
